

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Toma Nadejda

judecători

Alerguș Constantin

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui

Berejan Eugeniu XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 16.08.2017 – 19.10.2017;*
2. *Instanța de apel: 16.11.2017 – 31.01.2018;*
3. *Instanța de recurs: 03.05.2018 – 06.06.2018.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 19 octombrie 2017, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Berejan Eugeniu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la amendă în mărime de 400 unități convenționale, echivalentul a 20000 lei.

S-a respins cererea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului Berejan Eugeniu a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor în mărime de 4044 lei, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, minorul Berejan Eugeniu, la data de 05.05.2017, aproximativ la ora 10:30, fiind în stare de ebrietate, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale în forme perverse, l-a ademenit pe minorul XXXXX, într-o clădire de pe teritoriul Centrului de Plasament a Persoanelor Fără Adăpost din s. Sculeni, r-nul Ungheni și aici, profitând de imposibilitatea lui XXXXX de a se apăra și a-și exprima voința, deoarece acesta avea o vârstă fragedă de numai XXXXX, fiind încadrat în categoria copiilor XXXXX, s-a dezbrăcat de pantaloni, s-a așezat pe un pat din clădirea respectivă și l-a pus pe XXXXX cu capul între picioarele sale, introducându-i membrul sexual în cavitatea bucală a acestuia. Astfel, procedeul oralo-genital, Berejan Eugeniu și-a satisfăcut pofta sexuală forme perverse.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu indicii de calificare: *satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșite asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Berejan Eugeniu să fie condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, art. 70 alin. (3), 72 alin. (5) Cod penal, a-i stabili pedeapsa sub formă de 6 ani 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Totodată, a solicitat, în conformitate cu prevederile art. 229 Cod de procedură penală, a obliga pe Berejan Petru, reprezentantul legal al inculpatului minor Berejan Eugeniu, să recupereze cheltuielile judiciare în mărime de 4044 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare.

În motivarea apelului a invocat blândețea pedepsei aplicate inculpatului, sub limita minimă stabilită de lege, aplicând prevederile art. 79 Cod penal, și totodată de altă categorie decât cea stabilită pentru infracțiunea incriminată acestuia, or, instanța de judecată nu a luat în considerare că infracțiunea pentru care a fost condamnat Berejan Eugeniu face parte din categoria celor excepțional de grave, de persoana vinovatului, care se caracterizează negativ la locul de trai, fiind încă elev, nu este angajat în câmpul muncii, astfel, acesta este în imposibilitate de a executa pedeapsa stabilită sub formă de amendă, rămânând a fi pusă în sarcina reprezentanților lui legali, iar persoana condamnată rămâne ca și cum nepedepsită.

În opinia procurorului pedeapsa stabilită nu este echitabilă, proporțională faptei săvârșite și nu-și va atinge scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale, de corectare și reeducare a inculpatului.

Totodată, a considerat neîntemeiată soluția instanței privind respingerea solicitării procurorului de a-l obliga pe Berejan Petru, reprezentantul legal al inculpatului minor Berejan Eugeniu, să recupereze cheltuielile judiciare în mărime de 4044 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare, or, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiuni cu privire la cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, circumstanțe constatate în ședința de judecată, iar contrar prevederilor art. 397 pct. 5) Cod de procedură penală, sentința nominalizată supra, nu cuprinde dispoziția referitoare la repartizarea cheltuielilor, și în acest sens, menționând prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căruia cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului, iar potrivit alin. (7) al respectivului articol, în cazul condamnaților minori, pot fi obligați la achitarea cheltuielilor judiciare părinții.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2018 a fost admis apelul declarat de procuror, casată parțial sentința, în latura pedepsei, cu pronunțarea noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, după cum urmează:

Berejan Eugeniu a fost condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal și cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3), art. 79 Cod penal, 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa de 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Termenul pedepsei lui Berejan Eugeniu, calculându-se după epuizarea căilor ordinare de atac, cu arestarea lui.

S-a respins cererea procurorului privind încasarea de la inculpatul Berejan Eugeniu în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor în sumă de 4044 lei.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Berejan Eugeniu de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul a depus cerere, prin care a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, recunoscând săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, și instanța de fond a acceptat această cerere și a dispus examinarea cauzei în procedură simplificată, în baza art. 364/1 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a menționat că, acuzarea critică hotărârea primei instanțe în partea stabilirii pedepsei și cheltuielilor judiciare, și sub aceste aspecte, verificând legalitatea sentinței, instanța de apel a considerat că instanța de fond eronat a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de altă categorie decât cea prevăzută pentru infracțiunea incriminată inculpatului minor Berejan Eugeniu, deoarece, fiind reținută ca circumstanță excepțională faptul că infracțiunea fost săvârșită de un minor, instanța de fond nu a dat o apreciere corespunzătoare motivelor pentru care a aplicat inculpatului o pedeapsă de altă categorie decât cea prevăzută de sancțiunea articolului corespunzător, prin prisma prevederilor art. 61, 75, 77 Cod penal, or, infracțiunea în baza căreia a fost condamnat Berejan Eugeniu face parte din categoria celor excepțional de grave.

În acest sens, notificând practica judiciară constantă în cauzele penale privind minorii, instanța de apel a constatat că, instanța de fond nu a verificat în modul convenit toate argumentele invocate de acuzatorul de stat în cadrul dezbaterilor judiciare, nu a clarificat obiectiv toate circumstanțele cauzei supuse judecării, adoptând o sentință pripită în latura individualizării pedepsei lui Berejan Eugeniu, or, pedeapsa este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de condamnat, cât și de alte persoane.

Astfel, la aplicarea pedepsei inculpatului Berejan Eugeniu, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 79 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se califică ca infracțiune excepțional de gravă, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care anterior nu a fost condamnat, a recunoscut pe deplin vinovăția sa,

infrațiunea a săvârșit-o, fiind minor, precum și vârsta fragedă a acestuia, totodată, și faptul că, inculpatul se caracterizează din punct de vedere negativ, și reieșind din circumstanțele cauzei, a ajuns la concluzia, că rațional ar fi ca acesta să execute pedeapsa de închisoare sub limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, prin izolarea inculpatului de societate, care va atinge scopul pedepsei penale și va contribui la corectarea inculpatului Berejan Eugeniu.

Totodată, instanța de apel a respins solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 4044 lei de la reprezentantul legal al inculpatului Berejan Petru, statuând că, cheltuielile suportate pentru efectuarea constatării medico-legale și expertizelor nu pot fi încasate de la reprezentantul legal Berejan Petru, deoarece sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

În acest sens a notificat prevederile art. 142 alin. (2), 227 alin. (3) Cod de procedură penală, subliniind că, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului. Or, potrivit art. 100 alin. (2) Cod de procedură penală și art. 6 parag. 2 CEDO, sarcina probațiunii e pusă în seama organului de urmărire penală, persoana acuzată de un delict beneficiind de „prezumția nevinovăției”, stipulată la art. 8 Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul, că constatarea medico-legală și expertizele au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea demonstrării apartenenței inculpatului la infracțiunea incriminată, ce la rândul său a determinat încadrarea juridică a faptei, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, pusă în sarcina părții acuzării, instanța de apel a considerat neîntemeiată solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor pentru efectuarea rapoartelor de expertiză din contul reprezentantului legal al inculpatului minor.

6. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la data de 21 februarie 2018, este atacată, la 14 martie 2018, cu recurs ordinar de procuror, care, invocând prevederile art.427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, în partea cheltuielilor judiciare, cu încasarea în contul statului de la Berejan Petru, reprezentantul legal al inculpatului minor Berejan Eugeniu, cheltuielile judiciare în mărime de 4044 lei, invocând aceleași motive ca și în cererea de apel (pct.3 din prezenta decizie), considerând că soluția instanței de apel contravine normelor procesual penale în vigoare.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră că sunt nefondate alegațiile acuzatorului de stat privind menținerea de către instanța de apel a hotărârii primei

instanțe în ce privește respingerea cererii procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, deoarece la judecarea apelului declarat de procuror, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterează căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține faptul, că argumentele invocate de recurent au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată.

Totodată, Colegiul penal consideră necesar de a notifica prevederile art. 227 Cod de procedură penală, potrivit cărora: alin. (1) cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Alin. (2) cheltuielile judiciare cuprind sumele: pct. 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; pct. 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; pct. 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; pct. 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; pct. 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Alin. (3) cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Astfel, norma precitată supra prevede clar și evident care anume cheltuieli urmează a fi puse pe seama inculpatului, însă la această categorie nu se includ cheltuielile suportate la efectuarea expertizelor în speța, or, potrivit art.143 alin. (1) pct. 2), 3), 5) Cod de procedură penală expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale; stării psihice și fizice a bănuțului, învinutului, inculpatului – în cazurile în care apar îndoeli cu privire la starea de responsabilitate sau la capacitatea lor de a-și apăra de sine stătător drepturile și interesele legitime în procesul penal; stării psihice sau fizice a părții vătămate, martorului dacă apar îndoeli în privința capacității lor de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală și de a face declarații despre ele, dacă aceste declarații ulterior vor fi puse, în mod exclusiv sau în principal, în baza hotărârii în cauza dată.

Prin urmare, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și strict necesare, în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentar suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecării cauzei.

Drept urmare, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, or, potrivit art. 227 alin.(1), (3) și art. 229 alin.(1) Cod de

procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuieli suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, în vederea demonstrării vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procuror se declară inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui **Berejan Eugeniu XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **05 iulie 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecător

Alerguș Constantin

Judecător

Boico Victor